

Kurzuscím:	Germán népek és nyelvek
Típus:	Előadás
Kód:	BTNM203_BA
Heti óraszám:	1
Kreditszám:	1
A számonkérés módja:	Kollokvium

Leírás:

Az előadás célja, hogy nyelvtörténeti és kulturális ismereteket nyújtson a germán nyelvekről ill. a német nyelv előzményeiről. Tágabb kontextusba ágyazza a német nyelvet, behelyezve a világ nyelvei közé, felvázolja az indogermán és a germán előzményeket, a germán törzsek és nyelvek kialakulását, rövid betekintést ad a skandináv nyelvek, az angol és a holland történetébe. Bemutatja a német nyelv kiválását a germán nyelvek közül, történeti korszakait, a történetiségben gyökerező német dialektusokat.

Tematika:

Hét	Téma
1.	Germanisztika, német nyelvészet. Nyelvészeti társtudományok. Az „önálló nyelv” fogalma. A nyelvek kialakulásának, különbségeinek oka. Német és germán. A mai germán nyelvek klasszifikációja.
2.	A német nyelv előtörténete. Szinkrónia, diakrónia. Német – germán – indogermán. A német nyelv a világ nyelvei között – genetikai megközelítés. A nyelvek rokonsága, nyelvcsaládok. Az indogermán nyelvcsalád és rekonstrukciója.
3.	Az indogermán nyelvek kialakulásának elméletei. Az indogermán őshaza kérdése.
4.	Az indogermán nyelvcsalád nyelve
5.	A germán nyelv kiválása az idg. nyelvcsaládból. A germán őshaza kérdése. A germán nyelv forrásai. Az 1. hangeltolódás.
6.	A germán nyelv tagolódása. A germán törzsi dialektusok kialakulása.
7.	A germánok kultúrája I: a germánok tárgyi kultúrája (kézművesség, házépítés, ruházat, fegyverek), jogi viszonyok.
8.	A germánok kultúrája II: A germánok vallása és mitológiája.
9.	A germánok kultúrája III: írástudomány
10.	A germán nyelvek I: Keleti germán: a gót nyelv. Északi germán: a norvég nyelv.
11.	A germán nyelvek II: Anglofríz (északi-tengeri) germán nyelvek: Az angol nyelv. Dél-germán nyelv: A holland nyelv
12.	A germán nyelvek III: Dél-germán nyelv: A német nyelv. Történeti előzmények, források. A 2. hangeltolódás.
13.	Ismétlés, összefoglalás.

Kötelező irodalom:

C.J. Hutterer: *Die germanischen Sprachen* 3. überarb. Aufl. 1990.

Ajánlott irodalom:

W. Schmidt: *Geschichte der deutschen Sprache*. 9. Aufl., Stuttgart 2004
A. Stedje: *Deutsche Sprache gestern und heute*. München, 1989 (UTB1499)